

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis discernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Sect. I. Quid sit Baptismus, & quæ eius necessitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

Dicimus 2. ab ijs quibus ex officio Sacramenta ministrare incumbit, quamvis mali sint, quamdiu tamen a Ecclesia tolerantur, licitum est etiam nulla urgente necessitate Sacramenta petere ac recipere: neque enim seditus qui tale jus habet, ob Superioris malitiam illudmittere censetur.

Dicimus 3. ab iis, quibus ex officio Sacramenta ministrare non incumbit, si sint expositi & ab Ecclesia tolerantur, licitum esse Sacramenta recipere, & ipsi administrare illa sibi solis nocent, ut habetur can. *suscitantibus*, i. quæst. 8.

Dicimus 4. à malis ministris, qui nec expositi sunt Sacramenta ex officio ministrare tenentur, non licere illis petere, si nulla urgeat necessitas: nomine autem malorum ministrorum intelliguntur illi, qui notoriè in peccato a quo mortali existunt, Verbi gratia concubinarij publici, peccatis enim occultis nemo judicare debet. Ratio hujus dicti est, quia hoc esset verè ad peccandum eos inducere. Videri potest Toletus lib. 1. cap. 92.

CAPVT SECVNDVM.

De Sacramento Baptismi.

SECTIO I.

Quid sit Baptismus, & qua eius necessitas.

BAPTISMI nomen, quod à græca voce derivatum est, significatque ablutionem seu immersionem ex Christi Domini instituto ab Apostolis & deinceps ab universa Ecclesia usurpatum est (ut dicitur in Catechismo Conc. Trid. Part. 2. cap. 11.) ad significandum illud Sacramentum, in quo per exterioris corporis ablutionem aqua naturali factam sub præscripta verborum forma confertur gratia.

Docet autem S. Thomas Q. 66. a. 2. institutum fuisse hoc Sacramentum à Christo Domino eo tempore, quo à S. Ioanne in Iordane baptizatus est : quod etiam docet S. Ambrosius lib. 2. in Luc. *Baptizatus, inquit, Dominus non mundari volens, sed mundare aquas ; ut abluta per Christi carnem, quæ peccatum non cognovit, Baptismatis ius haberent.*

Est autem hic obiter observandum, Baptismum illum à S. Ioanne collatum à Sacramento Baptismi longè diversum esse, ut expressè definitum est in Concil. Trid. Sess. 7. can. 1. de bap. quod vel ex ipsis S. Ioannis verbis satis liquet : *Ego baptizo vos in aqua in penitentiam : qui autem post me venturus est ; ipse vos baptizabit in Spiritu sancto. S. Matth. 3.* Vbi manifestam exprimit differentiam inter suum & Christi Baptismum ; quòd ipse in aqua solum, id est in ceremonia quadam externa ad penitentiam exterius disponente ; Christus verò in Spiritu sancto baptizaret ; id est quòd per exteriorem ablutionem quam instituit, Spiritum sanctum seu gratiam sanctificantem conferret. Huic veritati subscribunt unanimiter SS. Patres, quos fusè refert Coccius tom. 2. Thesauri cathol. lib. 5. de Baptismo art 5.

Iam quod spectat ad ipsius Baptismi necessitatem, certum est ex fide Sacramentum Baptismi omnibus cujuscunque ætatis, sexus & conditionis hominibus non tantum præcepti sed etiam medii necessitate necessarium esse.

Probat 1. ex his Christi Domini verbis S. Ioann. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei :* quæ verba S. Ambrosius Lib. 2. de Apr. cap. ultim. explicans, *Utrique, inquit, nullum excepit, non infantem, non aliqua præventum necessitate, &c.*

Probat 2. auctoritate Conciliorum Cartag. & Milevit. Apud S. August. epist. 90. & 92. in quibus proscriptus est error Pelagianorum, qui censebant parvulos sine Baptismo salutem posse consequi. & Concilii Constantiensis, ubi denuò condemnatus est idem error à Viclefo reno-

vatus; & denique Tridentini sess. 7. can. 5. de Bapt. ubi anathema proferitur in eum, qui dixerit Baptismum ad salutem necessarium non esse.

Probatum 3. ex S. Aug. lib. 3. de orig. animæ, cap. 9. & lib. 1. de peccat. meritis & remiss. cap. 18, & ex S. Hieronymo lib. 3. cont. Pelag. & aliis SS. Patribus à Bellarmino Lib. 1. de bapt. cap. 4. fusè relatis; ex quibus constat Baptismum esse omnibus sive parvulis, sive adultis necessarium, sine illo nullus ab originali peccato mundari æternamque salutem consequi possit.

Hæc est tamen differentia inter parvulos & adultos, quòd illis ad salutem necessarius sit Baptismus re ipsa susceptus, his verò vel in re vel in voto: quod expressè declaravit Concilium Trident. cap. 4. sess. 6. ubi dicitur justificationem à peccatis, post Evangelium promulgatum sine lavacri regenerationis, aut ejus voto fieri non posse.

Per votum autem Baptismi intelligitur illius suscipiendi desiderium & propositum, non nudum aut simplex, sed fidei & perfectæ contritioni coniunctum; quia sine illius virtutibus nullus adultus extra Sacramentum iustificari potest, ut constat ex iis quæ in priori huius operis partibus diximus tract. 6. cap. 4. Sect. 5. Quod confirmari potest etiam eo quòd dixit S. August. l. 2. contra donat. cap. 22. fidem conversionemque cordis id, quòd ex Baptismo decrit, posse supplere, si forte ad celebrandum Mysterium Baptismi in angustiis temporum succurri non potest; quòd ostendit exemplo Cornelii Centurionis ante talem Baptismi susceptionem iustificati.

Neque dicas superfluum fore postea realem Baptismi susceptionem; Ut enim idem S. Pater cap. 21. de eodem Cornelio dixerat (quòd & de quolibet alio dici potest), etiam Spiritu sancto jam accepto baptizari voluisset, contempti Sacramenti reus extitisset.

Docet etiam S. Thomas q. 66. a. 11. & 12. Martyrium pro Christo perpeffum posse vicem Baptismi supplere & salutem consequendam sufficere: quòd etiam constat etiam eo quòd Christus Dominus dixit, S. Matth. 16. Qui perdet

derit animam suam propter me, inueniet eam quibus verbis S. Augustin. Lib. 2. de orig. an. cap. 12. asserit Martyres: quibus contigerit antè pro Christi nomine occidi quàm Christi Baptismate dilui, exceptos esse ab hac sententia; nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto &c. & libr. 3. cap. 4. de Symb. ad Catechumenos dicit sanctos Innocentes, *Ab Originali peccato fuisse suo sanguine dilutos*: Vnde sequitur secundum ejus mentem (quod & plurimi Theologi asserunt) martyrium singulari Dei dispensatione, non modò ex opere operantis, sed etiam ex opere operato, gratiam conferre.

Ex his facile est intelligere quid S. Doctor art. 11. & cum eo communiter Theologi significare velint; cum triplicem Baptismum, fluminis, flaminis, & sanguinis distinguunt: Baptismus enim fluminis, est Baptismus in re susceptus; Baptismus flaminis, est Baptismus in voto; Baptismus denique sanguinis, est martyrium quod morte pro Christo perpassa consummatum est.

SECTIO II.

Quæ sit materia Baptismi.

Dicendum 1. aquam naturalem esse remotam Baptismi materiam. Id constat ex his Christi Domini verbis S. Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua &c.* quæ de Sacramento Baptismi per aquam naturalem conferendo intelligenda esse declaravit Concil. Trident. sess. 7. can. 2. de Bapt. Vbi & aquam naturalem materiam Baptismi esse definit; quod & in Concilio Florent. in Decret. Eug. & in Conei. Lateran. cap. *Firmiter* de summa Trinitate antè definitum fuerat. Nomine autem aquæ naturalis intelligitur illa quæ est elementaris & simplex, sive sit ex mari, sive ex flumine, aut fonte, aut palude, aut etiam ex pluvia, ut docet S. Thomas q. 66. a. 3. & 4. In quo singularis prorsus elucet divinæ in homines misericordiæ benignitas quod ad Sacramentum tantæ necessitatis & utilitatis

B. 3. conf.